

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DKK2-420-4/08/EK

Warszawa, dnia 19 września 2008 r.

DECYZJA Nr DKK - 73/2008

Na podstawie art. 18 w związku z art. 13 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 50, poz. 331 ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Spółdzielni Mleczarskiej „MLEKOVITA” z siedzibą w Wysokiem Mazowieckiem, Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej z siedzibą w Pilicy oraz Spółdzielni Mleczarskiej „OSTROŁĘKA” z siedzibą w Ostrołęce wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, polegającej na połączeniu Spółdzielni Mleczarskiej „MLEKOVITA” z siedzibą w Wysokiem Mazowieckiem, Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej z siedzibą w Pilicy oraz Spółdzielni Mleczarskiej „OSTROŁĘKA” z siedzibą w Ostrołęce.

Uzasadnienie

W dniu 4 lipca 2008 r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem Urzędu” lub „organem antymonopolowym”, wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na połączeniu Spółdzielni Mleczarskiej „MLEKOVITA” z siedzibą w Wysokiem Mazowieckiem, Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej z siedzibą w Pilicy oraz Spółdzielni Mleczarskiej „OSTROŁĘKA” z siedzibą w Ostrołęce, zwanych dalej również odpowiednio „SM MLEKOVITA”, „OSM w Pilicy” i „SM OSTROŁĘKA” lub łącznie „Wnioskodawcy”, tj. koncentracji określonej w art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 50, poz. 331 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”.

W związku z faktem, iż:

- 1) spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, bowiem:

- łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji - w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia zamiaru koncentracji – przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej równowartość 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy,
- połączenie samodzielnych przedsiębiorców jest sposobem koncentracji, określonym w art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy,

2) nie występuje w tej sprawie żadna okoliczność z katalogu przesłanek wymienionych w art. 14 ustawy, wyłączająca obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, zostało wszczęte, na podstawie art. 49 ust. 2 w związku z art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy, postępowanie antymonopolowe w sprawie koncentracji, o czym, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.), Prezes Urzędu zawiadomił Wnioskodawców pismem z dnia 18 lipca 2008 r.

W wyniku przeprowadzonego postępowania Prezes Urzędu ustalił i zważył, co następuje:

Uczestnicy koncentracji

SM MLEKOVITA – wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego Nr KRS: 0000074309. Przedmiotem faktycznie prowadzonej działalności spółdzielni jest m.in.: przetwórstwo mleka oraz wyrób serów (PKD 10.51.Z), produkcja lodów (PKD 10.52.Z), produkcja margaryny i podobnych tłuszczów jadalnych (PKD 10.42.Z), produkcja artykułów spożywczych homogenizowanych i żywności dietetycznej (PKD 10.86.Z), zgodnie z klasyfikacją PKD 2007. Posiada podmioty zależne:[pkt 1 załącznika do decyzji].

Oferta SM MLEKOVITA oraz jej podmiotów zależnych, zwanych dalej łącznie „grupą MLEKOVITA”, obejmuje mleko spożywcze w tym mleko pasteryzowane, wyroby UHT w tym mleko, śmietankę, mleczka zagęszczone i smakowe, mleko w proszku, mleko zagęszczone, śmietany, sery twarogowe, serki homogenizowane, sery dojrzewające (twarde), masło i miksy maślane, napoje mleczne fermentowane (jogurty i kefiry, mleko acidofilne, maślanka), serwatkę w proszku, sery topione, pleśniowe i wędzone, sery typu feta i typu mozzarella, margarynę oraz lody.

W 2007 r. grupa MLEKOVITA skupowała mleko na terenie 6 województw, posiadając w rynkach skupu mleka w tych województwach następujące udziały:

- podlaskie - [pkt 2 załącznika do decyzji]%,
- warmińsko-mazurskie – [pkt 3 załącznika do decyzji]%,
- kujawsko-pomorskie – [pkt 4 załącznika do decyzji]%,
- mazowieckie – [pkt 5 załącznika do decyzji] %,
- małopolskie – [pkt 6 załącznika do decyzji] %,
- pomorskie – [pkt 7 załącznika do decyzji] %.

OSM w Pilicy - wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego Nr KRS: 0000172138. Przedmiotem faktycznie prowadzonej działalności spółdzielni jest m.in. przetwórstwo mleka i wyrób serów (PKD 15.51.Z), obrót mlekiem i jego przetworami (PKD 51.33.Z), podejmowanie działań na rzecz rozwoju (PKD 91.11.Z) hodowli bydła mlecznego, zgodnie z klasyfikacją PKD 2004.

Oferta OSM w Pilicy obejmuje mleko spożywcze pasteryzowane, śmietanę, sery twarogowe, serki homogenizowane, masło i miksy maślane, napoje mleczne fermentowane (jogurty, kefiry i maślanke) oraz sery typu mozzarella.

W 2007 r. OSM w Pilicy skupowała mleko na terenie 2 województw, posiadając w rynkach skupu mleka w tych województwach następujące udziały:

- małopolskie– [pkt 8 załącznika do decyzji]%,
- śląskie – [pkt 9 załącznika do decyzji]%

SM OSTROŁĘKA – wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego Nr KRS: 0000065755. Przedmiotem faktycznie prowadzonej działalności spółdzielni jest m.in.: przetwórstwo mleka oraz wyrób serów (PKD 15.51.Z), sprzedaż hurtowa wyrobów mleczarskich, jaj, olejów i tłuszczów jadalnych (PKD 51.33.Z), sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (PKD 52.11.Z), zgodnie z klasyfikacją PKD 2004.

Oferta SM OSTROŁĘKA obejmuje mleko spożywcze pasteryzowane, mleko w proszku, śmietany, sery twarogowe, serki homogenizowane, sery dojrzewające (twarde), masło i miksy maślane, napoje mleczne fermentowane (jogurty, kefiry i maślanke).

W 2007 r. SM OSTROŁĘKA skupowała mleko na terenie 3 województw, posiadając w rynkach skupu mleka w tych województwach następujące udziały:

- podlaskie – [pkt 10 załącznika do decyzji] %,
- warmińsko-mazurskie – [pkt 11 załącznika do decyzji] %,
- mazowieckie – [pkt 12 załącznika do decyzji] %.

Jak wynika z powyższego uczestnicy koncentracji prowadzą wspólnie skup mleka na terenie następujących województw: podlaskiego (SM MLEKOVITA i SM OSTROŁĘKA), warmińsko-mazurskiego (SM MLEKOVITA i SM OSTROŁĘKA), mazowieckiego (SM MLEKOVITA i SM OSTROŁĘKA) oraz małopolskiego (SM MLEKOVITA i OSM w Pilicy), posiadając łączny udział w skupie mleka tych województw odpowiednio w %: [pkt 13 załącznika do decyzji].

W 2007 r. uczestnicy koncentracji skupili łącznie ok. [pkt 14 załącznika do decyzji] mln litrów mleka, przy czym wielkość ta w SM MLEKOVITA, OSM w Pilicy oraz SM OSTROŁĘKA wyniosła (w milionach litrów) odpowiednio ok.: [pkt 15 załącznika do decyzji].

SM MLEKOVITA sprzedaje swoje przetwory mleczne zarówno na rynek krajowy, jak również eksportuje. Przedmiotem eksportu w 2006 r. były głównie: mleko i serwatka w proszku, sery dojrzewające oraz masło. OSM w Pilicy prowadzi sprzedaż swoich wyrobów wyłącznie na rynku krajowym. SM OSTROŁĘKA eksportuje mleko w proszku, a pozostałe produkty sprzedaje wyłącznie na rynku krajowym.

Udział sprzedaży w 2007 r. poszczególnych produktów wytwarzanych przez SM MLEKOVITA, OSM w Pilicy oraz SM OSTROŁĘKA w rynku krajowym przedstawia poniższa tabela (dane szacunkowe wnioskodawców): [pkt 16 załącznika do decyzji]

tab.1

lp.	nazwa produktu	udział w rynku krajowym (w %)			
		SM Mlekovita	OSM w Pilicy	SM Ostrołęka	łącznie
1	sery dojrzewające (twarde)				
2	twarogi i serki twarogowe				

3	serki homogenizowane				
4	napoje i produkty fermentowane; jogurty kefiry mślanka				
5	śmietany				
6	mleko spożywcze				
7	masła i miksy				
8	mleko w proszku				

Podstawa prawna i cel gospodarczy koncentracji:

Koncentracja, której podstawę zgłoszenia stanowi art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy, polega na połączeniu SM MLEKOVITA, OSM w Pilicy i SM OSTROŁĘKA. Połączenie nastąpi na podstawie art. 96 ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (tekst jednolity Dz. U. z 2003 r. Nr 188 poz. 1848 ze zm.), przy czym spółdzielnią przejmującą będzie SM MLEKOVITA, a spółdzielniami przejmowanymi OSM w Pilicy i SM OSTROŁĘKA. Po dokonaniu koncentracji będzie istniał jeden przedsiębiorca, tj. SM MLEKOVITA. Podstawę transakcji stanowią uchwały rad nadzorczych SM MLEKOVITA, OSM w Pilicy i SM OSTROŁĘKA.

Jako przyczynę koncentracji jej uczestnicy wskazali wzmocnienie potencjału przedsiębiorstwa i wzmocnienie konkurencyjności SM MLEKOVITA oraz pogarszającą się kondycję ekonomiczno-finansową przejmowanych spółdzielni.

Celem gospodarczym koncentracji jest poprawa wyników ekonomiczno-finansowych uczestników koncentracji oraz zapobieżenie upadłości i utracie miejsc pracy w OSM w Pilicy i SM OSTROŁĘKA. Ponadto, zdaniem łączących się spółdzielni, skutkiem koncentracji będzie:

- obniżenie kosztów produkcji,
- pełniejsze wykorzystanie zdolności produkcyjnych,
- umocnienie marki,

- wzrost konkurencyjności na rynku,
- rozszerzenie oferty asortymentowej,
- wzrost potencjału produkcyjnego,
- rozszerzenie sieci oddziałów dystrybucyjnych.

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

Zgodnie z treścią art. 4 pkt 9 ustawy, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji.

Mając na uwadze powyższą definicję oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców (Dz. U. Nr 134, poz. 937), organ antymonopolowy stwierdził, co następuje:

a) Rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym jest lokalny rynek skupu mleka województwa podlaskiego.

Uzasadniając powyższe należy wskazać, iż działalność uczestników koncentracji pokrywa się w zakresie skupu mleka oraz sprzedaży wyrobów mleczarskich, takich jak: mleko spożywcze, mleko w proszku, śmietany, sery twarogowe, serki homogenizowane, sery dojrzewające (twarde), masło i miksy maślane oraz napoje mleczne fermentowane (jogurt, kefir, maślanka).

Wyznaczając rynek w aspekcie produktowym dla działalności polegającej na skupie mleka należy wskazać, iż mleko surowe służy przede wszystkim do produkcji wyrobów mleczarskich i nie ma substytutów. Określając natomiast rynek w aspekcie geograficznym dla skupu mleka należy wziąć pod uwagę fakt, iż produkcja i skup mleka są regulowane przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (jednolity tekst Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2081 ze zm.), określającej zadania i właściwość jednostek organizacyjnych oraz organów w zakresie organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych zgodnie z regulacjami zawartymi w przepisach Unii Europejskiej. Z uwagi na wynikającą z przepisów organizację skupu mleka w Polsce, a także wynikające z

właściwości fizyko-chemicznych bariery i koszty związane z transportem mleka, stwierdzić należy, iż uczestnicy koncentracji działają na lokalnych rynkach skupu mleka, przy czym jako rynek lokalny rozumieć należy obszar poszczególnych województw. Powyższe wynika również z dotychczasowego orzecznictwa Prezesa Urzędu (zobacz decyzje Prezesa Urzędu z dnia 7 kwietnia 2008 r. RLU Nr 10/2008 oraz z dnia 17 lipca 2008 r. Nr DKK 56/2008).

Jak wyżej wskazano uczestnicy koncentracji działają wspólnie na lokalnych rynkach skupu mleka województw: podlaskiego, warmińsko-mazurskiego, mazowieckiego oraz małopolskiego, a ich łączny udział w skupie mleka tych województw wynosi odpowiednio w %: [pkt 13 załącznika do decyzji].

W przypadku rynku skupu mleka w województwie podlaskim łączny udział uczestników koncentracji przekroczył próg 20 % i wyniósł ok. [pkt 17 załącznika do decyzji]%. A zatem lokalny rynek skupu mleka woj. podlaskiego należy uznać za rynek, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym.

Województwo podlaskie z uwagi na uwarunkowania klimatyczno-glebowe charakteryzuje się wysoką towarowością produkcji mleka. Rynek skupu mleka woj. podlaskiego jest zatem dobrze rozwinięty. Jak wynika z przekazanych informacji podstawę podaży stanowią duże gospodarstwa rodzinne. Po stronie popytu na terenie województwa podlaskiego funkcjonuje duża liczba podmiotów skupujących mleko, zarówno prowadzących przetwórstwo mleka na tym terenie, jak również dokonujących wyłącznie skupu mleka. W ocenie Wnioskodawców branża mleczarska na terenie ww. województwa zdominowana jest przez liczne przedsiębiorstwa o wysokim potencjale rozwojowym, a popyt podmiotów skupujących i przetwarzających mleko wykazuje tendencję wzrostową, czego przyczyną jest wzrastający popyt na wysokoprzetworzone produkty mleczarskie.

Głównym konkurentem Wnioskodawców w zakresie skupu mleka na terenie województwa podlaskiego jest Spółdzielnia Mleczarska Mlekpól z siedzibą w Grajewie („SM Mlekpól”), której udział w rynku skupu mleka tego województwa przekracza 40%. Ponadto skup na terenie województwa podlaskiego prowadzą również duże przedsiębiorstwa branży mleczarskiej, takie jak DANONE sp. z o.o. w Warszawie i HOCHLAND Sp. z o.o. w Baranowie.

W opinii Prezesa Urzędu, wyznaczając dla wyrobów mleczarskich rynek właściwy w aspekcie produktowym, należy wziąć pod uwagę zróżnicowane właściwości poszczególnych wyrobów. W związku z tym każdy wyrób (lub grupa wyrobów) stanowić będzie odrębny rynek produktowy.

W rozpatrywanej koncentracji rynkami wspólnymi w aspekcie produktowym są rynki sprzedaży następujących produktów mleczarskich:

- mleka spożywczego,
- mleka w proszku,
- śmietany,
- twarogów i serów twarogowych,
- serów dojrzewających (twardych),
- serków homogenizowanych,
- masła i miksów maślanych,
- napojów i produktów fermentowanych, w tym: jogurtów, kefirów i maślanki.

Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Prezesa Urzędu (zobacz decyzja Prezesa Urzędu z dnia 7 kwietnia 2008 r. RLU Nr 10/2008 oraz z dnia 17 lipca 2008 r. Nr DKK 56/2008) rynkiem właściwym w aspekcie geograficznym, w odniesieniu do sprzedaży ww. wyrobów jest rynek co najmniej krajowy.

Z przedstawionych uprzednio ustaleń Prezesa Urzędu wynika, iż na ww. rynkach wspólnych uczestnicy koncentracji posiadają łączne udziały kształtujące się w przedziale od ok. 1% do ok. 10%. Żaden z tych rynków nie może zatem zostać uznany za rynek na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym.

b) Przedmiotowa koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie wertykalnym

Z ustaleń organu antymonopolowego wynika, iż brak jest rynków, na których istniałyby powiązania wertykalne pomiędzy uczestnikami koncentracji.

c) Przedmiotowa koncentracja nie wywiera wpływu w układzie konglomeratowym

W toku przeprowadzonego postępowania nie zidentyfikowano żadnych rynków, na które przedmiotowa koncentracja może wywierać wpływ w układzie konglomeratowym, Jak wynika z ustaleń Prezesa Urzędu żaden z przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji nie posiada więcej niż 40% udziału w jakimkolwiek rynku właściwym.

Ocena skutków koncentracji

Stosownie do treści art. 18 ustawy Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku.

Zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Oceniając rozpatrywaną koncentrację Prezes Urzędu stwierdził, iż nie niesie ona ze sobą zagrożeń dla konkurencji i działających na rynku polskim podmiotów, z uwagi na niżej wskazane okoliczności:

- rynkiem, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym jest lokalny rynek skupu mleka woj. podlaskiego, w którym jej uczestnicy osiągnęli w 2007 r. łączny udział na poziomie ok. [pkt 17 załącznika do decyzji] %, jednak wielkość ta wynika głównie z dotychczasowego udziału skupu realizowanego przez SM MLEKOVITA. Udział w tym rynku SM OSTROŁĘKA jest niewielki i wynosi ok. [pkt 18 załącznika do decyzji] %. Wzrost jaki uzyskają uczestnicy koncentracji na tym rynku nie będzie zatem istotny. Jednocześnie podkreślić należy, iż uczestnicy koncentracji spotykają się na rynku tym z silną konkurencją SM Mlekpól z udziałem rynkowym przekraczającym 40%,
- nie zidentyfikowano rynków, na które koncentracja wywierałby wpływ w układzie wertykalnym i konglomeratowym.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz w związku z faktem, iż przedmiotowa transakcja nie spowoduje istotnego ograniczenia konkurencji na rynku, w szczególności poprzez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej, należy stwierdzić, iż rozpatrywana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 18 ustawy, co uzasadnia wydanie przez Prezesa Urzędu zgody na jej dokonanie.

Wobec powyższego orzeczono, jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 ustawy w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

*Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów*

Dyrektor Departamentu Kontroli Koncentracji
Robert Kamiński

Otrzymują:

Spółdzielnia Mleczarska „Mlekovita”
Spółdzielnia Mleczarska „Ostrołęka”
Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Pilicy

reprezentowane przez
Iwonę Wójcik – Nikitiuk Radcę Prawnego
ul. M.C. Skłodowskiej 3 lok. 66 i 67
15-095 Białystok